

มหาวิทยาลัยรังสิต

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก

หลักสูตร การแพทย์แผนจีนบัณฑิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

BCM 301	ทฤษฎีพื้นฐานทางการแพทย์แผนจีน 1 (Fundamental Theory of Traditional Chinese Medicine I)	4	(4-0-8)
วิชาบังคับร่วม	BCM 204 ภาษาจีนเพื่อการแพทย์แผนจีน 2 และ/หรือ สอบผ่านการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ระดับ 4		
ภาคการศึกษา	1/2568		
กลุ่ม	01		
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี		
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	พจ.ณัฐกฤตา เสรีทวีกุล พจ.พรประภา สัตยานันทาภิบาล อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานาชาติ	อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำ	
อาจารย์ผู้สอน	พจ.ณัฐกฤตา เสรีทวีกุล พจ.ชนาทิพย์ สิงห์ชูโต พจ.พรประภา สัตยานันทาภิบาล	☐ อาจารย์ประจำ ☒ อาจารย์ประจำ ☒ อาจารย์ประจำ ☒ อาจารย์ประจำ	☒ อาจารย์พิเศษ อาจารย์พิเศษ อาจารย์พิเศษ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน	มหาวิทยาลัยรังสิต	☒ ในที่ตั้ง ☐ นอกที่ตั้ง	
วันที่จัดทำ	5 สิงหาคม 2568		

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 1) นักศึกษาได้เรียนรู้ทฤษฎีอิน-หยาง
- 2) นักศึกษาได้เรียนรู้ปฏิจาต อวัยวะต้นและกลาง
- 3) นักศึกษาได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างซี่ เลือด สารจิง และสารน้ำ

2. คำอธิบายรายวิชา

พื้นฐานทฤษฎีการแพทย์แผนจีน ทฤษฎีอิน หยาง ทฤษฎีปฏิจาต ทฤษฎีอวัยวะต้นและอวัยวะกลาง (จี้-ฝู) สารจำเป็น ลมปราณ เลือด ของเหลวในร่างกาย และความสัมพันธ์ระหว่างอวัยวะ

Fubdamental of TCM theory including: Yin-Yang, five element, Zang-Fu organs, Qi/Essence, Blood/Body Fluid and their dynamic interrelationships.

中医基础理论, 包括阴阳、五行、五脏六腑、气、血、精、津液之间的关系

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี3.....ชั่วโมง/สัปดาห์

- ☒ e-mail :
- ☐ Facebook :
- ☐ Line :
- ☐ อื่น ระบุ

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

- 1) อธิบายหลักการของอิน-หยางได้
- 2) จดจำและอธิบายความสัมพันธ์ของอิน-หยางได้อย่างถูกต้อง
- 3) อธิบายกระบวนการทำงานของอวัยวะต้นทั้ง 5 และอวัยวะกลางทั้ง 6 ได้
- 4) บรรยายความสัมพันธ์ของสารน้ำ สารจำเป็น เลือด ได้อย่างถูกต้อง

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.4	มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	- ปฐมนิเทศรายวิชา ที่แจ้งระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา - เช็คชื่อเข้าชั้นเรียน	- จำนวน ครั้งในการเข้าเรียนมากกว่า 80% - ความตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน
1.5	มีระเบียบวินัย และซื่อสัตย์		

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
			● ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย

○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.6	ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสามารถจัดการกับปัญหาจริยธรรมในการดำรงชีพ และในการปฏิบัติงานในวิชาชีพผู้ประกอบการโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน	● ประเมินนิเทศรายวิชา ซึ่งแจ้งระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา	● จำนวนครั้งในการเข้าเรียนมากกว่า 80%

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.2	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางการแพทย์แผนจีน ระบบสุขภาพและปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและต่อระบบสุขภาพ	● บรรยายเนื้อหาประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนจีน ● บรรยายที่มาและหลักทฤษฎีพื้นฐาน การแพทย์แผนจีน เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตของมนุษย์	● ประเมิน โดยข้อสอบกลางภาคและข้อสอบปลายภาค ● ประเมิน จากคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาค
2.3	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางการแพทย์แผนจีน และการนำไปใช้	● กิจกรรมถาม-ตอบ ในชั้นเรียน ● นักศึกษาร่วมกันอภิปราย ● มอบหมายงานแบบฝึกหัด	● การมีส่วนร่วมกิจกรรมถามตอบในชั้นเรียน ● สามารถทำแบบฝึกหัดโดยใช้ภาษาจีนได้

○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.1	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต และพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ครอบคลุมทั้ง	● บรรยายเนื้อหาประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนจีน ● บรรยายที่มาและหลักทฤษฎีพื้นฐาน การแพทย์แผนจีน เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตของ	● ไม่มีการประเมินผล

	วิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กฎหมาย และ การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย	มนุษย์	
2.6	มีความรู้ ความเข้าใจใน วัฒนธรรม สถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงของประเทศ และ สังคม โลก ที่มี ผลกระทบต่อภาวะสุขภาพ และประชาชน	บรรยายเนื้อหาประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนจีน สอดคล้องวัฒนธรรมจีนที่ เกี่ยวข้อง	ไม่มีการประเมินผล

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.4	สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้ประสบการณ์เป็นฐาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ	สอนแบบบรรยายและถามตอบ มอบหมายงานที่ส่งเสริมการคิด อย่างมีวิจารณญาณที่ดีและอย่าง เป็นระบบ	- การมีส่วนร่วม กิจกรรมถามตอบ ในชั้นเรียน - ประเมิน โดย ข้อสอบกลางภาค และ ข้อสอบ ปลายภาค - ประเมินจาก คะแนนสอบ กลางภาคและ ปลายภาค

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.4	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อสังคม และรับผิดชอบใน การพัฒนาตนเอง วิชาชีพ องค์กร และสังคมอย่าง ต่อเนื่อง	- กิจกรรมถาม-ตอบ ในชั้นเรียน - นักศึกษาช่วยกันอภิปราย - มอบหมายงานแบบฝึกหัด	- สังเกตพฤติกรรม - การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมถาม- ตอบ ในชั้นเรียน - การส่งงานที่ ได้รับมอบหมาย

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.3	สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน และการนำเสนอ รวมทั้งสามารถอ่านวารสารและตำราภาษาต่างประเทศได้อย่างเข้าใจ	• บรรยายเนื้อหาประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนจีน • บรรยายที่มาและหลักทฤษฎีพื้นฐาน การแพทย์แผนจีน เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ • กิจกรรมถาม-ตอบ ในชั้นเรียน • นักศึกษาร่วมกันอภิปราย • มอบหมายงานแบบฝึกหัด	• ประเมิน โดยข้อสอบ กลางภาคและข้อสอบปลายภาค • ประเมิน จากคะแนน สอบกลางภาคและปลายภาค • การมีส่วนร่วมกิจกรรมถามตอบในชั้นเรียน • สามารถทำแบบฝึกหัดโดยใช้ภาษาจีนได้

6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
6.1	สามารถปฏิบัติการแพทย์แผนจีนอย่างเป็นองค์รวม โดยประยุกต์ วิทยาศาสตร์และศิลปะทางการแพทย์แผนจีน ต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน	• บรรยายเนื้อหาประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนจีน • บรรยายที่มาและหลักทฤษฎีพื้นฐาน การแพทย์แผนจีน เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ • กิจกรรมถาม-ตอบ ในชั้นเรียน	• ไม่มีการประเมินผล

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
1	绪论	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียนด้วย ระบบออนไลน์	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง (ไม่นับ หน่วยกิตภาระงาน)
2	精气学说 (一)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
3	阴阳学说 (一)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
4	阴阳学说 (二)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
5	五行学说 (一)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
6	精气学说、阴阳学说、五行 学说之间的关系, 精气神与生命 (一)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.ณัฐกฤตา เสรีทวีกุล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
7	精气神与生命 (二) ,	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	2	1. พจ.ณัฐกฤตา เสรีทวีกุล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
8	藏象：概论	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	2	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
9	藏象：五脏 (一)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
10	藏象：五脏 (二)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
11	藏象：五脏 (三)	สอนและอภิปราย	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิบาล

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
		ร่วมกันในชั้นเรียน		2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
12	藏象：六腑，奇恒之府	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิจบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
13	藏象：脏腑之间的关系 (一)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิจบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
14	藏象：脏腑之间的关系 (二)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.พรประภา สัตยานันทากิจบาล 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
15	气血津液 (一)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.ชนาติศ์ สิงห์ชูโต 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
16	气血津液 (二)	สอนและอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน	4	1. พจ.ชนาติศ์ สิงห์ชูโต 2. อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัย การแพทย์แผน
รวม			60	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
2.2, 2.3, 3.4	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	นอกตาราง 17	40% 40%
1.4, 1.5 4.4	การเข้าชั้นเรียน ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์	ตลอดภาคการศึกษา	10%
5.3, 6.1	งานที่ได้รับมอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	10%

3. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้

การคิดค่าระดับคะแนน (เกรด) โดยคิดเป็นค่าระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนน ค่าระดับ	อิงกลุ่ม A	อิงกลุ่ม B+	อิงกลุ่ม B	อิงกลุ่ม C+
ช่วงคะแนน ค่าระดับ	≥ 60 C	อิงกลุ่ม D+	อิงกลุ่ม D	อิงกลุ่ม F

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

中医基础理论. 郑洪新扬柱, “十四五”普通高等教育本科国家级规划教材, 中国中医药出版社, 北京, 2021. 6

王洪图内经讲稿. 王洪图 著、王长宇 整理, 人民卫生出版社, 北京, 2008

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

www.cnki.net

www.wanfangdata.com.cn

<https://scholar.google.com>

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

王洪图 内经讲稿, 王洪图 著, 王长宇 整理, 人民卫生出版社, 北京, 2008

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- การสนทนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- การสะท้อนคิด (reflective journal) ของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาขณะอยู่ในชั้นเรียนจากทีมอาจารย์ผู้สอน
- ประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในการสอบรวมถึงผลการเรียนรวมของนักศึกษา
- คุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย

3. การปรับปรุงการสอน

- มอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบการบรรยายในแต่ละหัวข้อบันทึกรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนเสนอผู้รับผิดชอบรายวิชา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงในวงรอบถัดไป
- การซักถามและการตอบคำถามของนักศึกษา

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☐ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☒ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา
- ☐ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ☒ การประเมินความรู้รวบยอดโดยการสอบกลางภาคและข้อสอบปลายภาค
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม
- ☒ อื่นๆ คณะกรรมการกำกับมาตรฐานของหลักสูตรฯ

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

หลักสูตรฯ มีระบบทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจากผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษาและผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินของหลักสูตร การรายงานรายวิชาโดยอาจารย์ผู้สอน หลังการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาในการทบทวนเนื้อหาที่สอนและกลยุทธ์การสอนที่ใช้และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา เสนอต่อหัวหน้าหลักสูตรฯ เพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการประจำวิทยาลัย เพื่อพิจารณาให้ความคิดเห็นและสรุปวางแผนพัฒนาปรับปรุงสำหรับใช้ในปีการศึกษาถัดไป